

Dankzij samenwerking rondom de GPS-diefstallen kreeg de politie zicht op dadergroepen en konden er aanhoudingen plaatsvinden. Anton Jansen, voorzitter van het Platform Veilig Ondernemen, hoopt deze samenwerking verder uit te breiden, want de criminaliteit op het platteland neemt in rap tempo toe. “Je kunt maar één keer nee zeggen”, is zijn boodschap.

“Je kunt maar één keer nee zeggen”

Anton Jansen, voorzitter Platform Veilig Ondernemen

Veel loonwerkers en boeren werden afgelopen zomer het slachtoffer van GPS-diefstallen. Het leverde de cumelasector een miljoenschade op. In een poging nieuwe diefstallen tegen te gaan, maar ook om de opsporing te verbeteren, ging Cumela Nederland een samenwerking aan met het Platform Veilig Ondernemen (POV). Onder anderen Anton Jansen speelt hierin een belangrijke rol. Hij is erg blij dat Cumela de samenwerking heeft gezocht. Nu hoopt hij, door meer bekendheid te geven aan wat er speelt, ervoor te zorgen dat degenen die wonen en werken op het platteland zich bewuster worden van criminaliteit en daarmee ook beter leren omgaan.

Waarom is het zo belangrijk dat de cumelasector hieraan meedoet?

“Loonwerkers zien heel veel op het platteland. Dit komt enerzijds doordat ze contact hebben met klanten en zien wat er in de bedrijfsvoering gebeurt, maar anderzijds ook doordat ze zien wat er zich in het buitengebied afspeelt. Daarnaast weten ze hoe het met collega's gaat. Zij kunnen dan ook een belangrijke rol spelen in het voorkomen van criminaliteit of het zichtbaar maken van criminaliteit op het platteland.”

Kun je voorbeelden geven van hoe je dat voor je ziet?

“Loonwerkers zien het bijvoorbeeld als iemand zijn machinepark in korte tijd helemaal heeft vernieuwd of wanneer een klant eerst zijn rekening niet kan betalen en dan opeens weer wel. Wat je in een dergelijke situatie kunt doen, is een kopje koffie gaan drinken en gewoon vragen: hoe gaat het? Nog beter is het om dit te doen als je ziet dat iemand het moeilijk heeft. Dat kan dan bijvoorbeeld door heel feitelijk te zeggen wat je ziet gebeuren en vragen: kan ik helpen? Je moet samen sterk zijn, anders is de kans groot dat criminele organisaties grip krijgen op een dergelijke ondernemer.”

Criminele organisaties op het platteland?

“Om te weten hoe groot het probleem is, moet je iets meer weten van wietplantages en de productie van XTC, waarvan MDMA de werkzame stof is. Het eerste gegeven is dat er vijftig tot zestig man betrokken is bij het opzetten van een wietplantage, om aan te geven dat het nooit om maar één of

twee personen gaat. Naar schatting zijn er alleen al in Oost-Nederland zesduizend plantages, waarvan we er in 2017 800 hebben ontmanteld. Een berekening leert ons dat we 936 miljoen euro omzet aan wiet niet hebben gezien. Ook zien we maar een fractie van het afval dat hoort bij de productie van XTC terug. Waar is de rest gebleven? De belangen zijn groot en we weten dat criminelen het op één of andere manier altijd weten wanneer een ondernemer geld nodig heeft. Zeg je dan geen nee, dan raak je ze bijna niet meer kwijt en breng je vaak jezelf en je familie in gevaar. Bedreigingen, brand en liquidaties horen daar allemaal bij.”

“Je gaat het pas zien als je het door hebt”

Wat is het belangrijkste advies?

“Wacht niet tot het mis gaat. Maak gebruik van erfcoaches en hulplijnen wanneer je ziet dat je bedrijf in de knel dreigt te raken. Een ander belangrijk advies is een vertrouwensband opbouwen met je omgeving, zodat je met z'n allen de omgeving in de gaten kunt houden. Is er toch wat aan de hand, maak dan gebruik van Meld Misdaad Anoniem of meld het bij de politie. We doen hierbij ook een beroep op Den Haag om oog te hebben voor wat er op het platteland gebeurt. De boer en anderen op het platteland hebben vaak het gevoel er alleen voor te staan. Er is weinig toezicht en weinig vertrouwen. Dat moet veranderen.”

Wat zou er moeten veranderen?

“We moeten leren elkaar weer te vertrouwen, maar ook zouden mensen weer meer naar hun gevoel moeten gaan luisteren. Bijvoorbeeld als je sporen bij een mestcontainer ziet of een vreemde anijslucht ruikt. Meld dat dan, want dan is er misschien sprake van XTC-afval dat zo is weggewerkt. Ook hebben we aanwijzingen dat daarvoor mestputten worden gebruikt. Iets anders wat we tegenkomen, zijn flyers met de vraag om ruimte voor de wietteelt. Meld het ook als dat gebeurt, maar ook als er opeens veel vervoersbewegingen bij een bedrijf plaatsvinden.”

Waarom is samenwerken zo belangrijk?

"Afgelopen zomer vonden er veel GPS-diefstallen plaats. Toen zijn we integraal gaan samenwerken en dat heeft ons giga geholpen. We kregen daardoor zicht op wat er in heel Nederland gebeurde. We hebben nu zicht op dadergroepen en er zijn aanhoudingen gedaan. Er zit even een dip in de diefstallen, maar we weten dat er meer dadergroepen zijn. Het blijft daarom noodzakelijk om het serienummer te registreren. Vooral bij zaken zoals GPS-systemen, die in de aftersales worden gekocht, is dat belangrijk en dan niet voor de Belastingdienst, maar om gestolen spullen weer terug te kunnen brengen."

Zijn er nog meer praktische tips?

"Als je iets op je erf verhuurt, ben je als verhuurder verantwoordelijk voor wat er gebeurt, maar je kunt je indekken door in het huurcontract te zetten dat er geen criminele activiteiten mogen plaatsvinden, je altijd in de schuur mag kijken, er geen sloten mogen worden vervangen en er geen aanpassingen mogen worden gedaan. Zorg ook dat je de binnen- en buitenmaat weet. Er zijn meer tips, maar dit zijn de belangrijkste."

Wat wil je ten slotte meegeven aan de sector?

"Wees je bewust van de heftigheid van de criminele wereld. Misdaad vindt juist niet alleen in de grote stad plaats. Wij zien ook steeds vaker dat boeren wapens in huis hebben om zich te beschermen tegen criminelen. Wat we ook steeds vaker zien, is digitale gijzeling waarbij grote bedragen geëist worden. Nog te vaak gebruiken ondernemers als wachtwoord 'admin', 'welkom123' of 'welkom01'. We zien de omvang van cybercrime toenemen."

Cumela Nederland start in 2020 met de campagne 'Kijk uit, let op', waarbij wordt ingegaan op bewustwording, herkenning, het melden van risico's en het laten zien van eenvoudige en effectieve maatregelen. Dit draagt eraan bij dat ondernemers veilig kunnen wonen en ondernemen in het buitengebied.

TEKST & FOTO: Herma van den Pol